

νους ἐπεκράτουν ἐν Ἑλλάδι· αἱ βασιλείαι, ὅτε οἱ ἄνθρωποι ἐτέρωποντο ἀκούοντες παλαιὰς μυθικὰς παραδόσεις. Ἡ δὲ Λυρική ποίησις ἀνεφάνη καθ' ὃν χρόνον συνεταρχήθη βιαϊότερον ἢ Ἑλλὰς ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος, διότι ἐν τοιοῦτοις χαλεποῖς καιροῖς πολιτικῆς κινήσεως οἱ μὲν πολῖται προβαίνουν εἰς τὸ μέσον ἐμπλεῖ τῶν ἰδίων αὐτῶν ὁρέξεων καὶ ὁρμῶν, ὁ δὲ ποιητικὸς ἐνθουσιασμός ἀποκαλύπτει πάντα τὰ μυστήρια τοῦ θυμικοῦ τῆς ψυχῆς. Τὸ δὲ δράμα ὅπερ φαίνεται πηγάζει ἐκ τινος τῶν εἰδῶν τῆς λυρικῆς ἀκμάσαν μάλιστα κατὰ τὸν χρυσὸν αἰῶνα τοῦ Ἑλληνος καὶ ἐστὶν αὐτοῦ ἔχον τὴν παιδευσιν πάσης τῆς Ἑλλάδος ὡσπερ ὁ μέγας Περικλῆς προσφυστάτα ἀπεφάνητο, τὰς κλεινὰς Ἀθῆνας πραγματεύεται πρᾶξεις οὐχ ἰστορουμένας διηγηματικῶς ὡς ἐν τοῖς ἐπεσιν, ἀλλὰ παρισταμένους ἐν δράσει ἐν τοῖς θεαταῖς. Μικρὰ δ' εἶη καὶ ἀπατηλὴ ἡ διαφορὰ αὐτοῦ τοῦ ἔπους (ἅτε ἐκκετῶν ἀρηγουμένων σχεδὸν ὁμοία), εἰ μὴ ἐπήγαγεν ἐκ τῆς διαθέσεως ἣν ἔχει τὸ πνεῦμα τοῦ δραματικοῦ καθ' ἣν ὥραν δέχεται τὰς ἀντιλήψεις καὶ ἐκφορᾷ αὐτάς, ὅτε οἶονεῖ ὁ δραματικὸς ποιητὴς ἐμβαπτίζεται ὅλως ἐν τοῖς ἥθεσι καὶ πράγμασιν ἃ πραγματεύεται συζῶν καὶ συμπάσχων μετὰ τῶν προσώπων ἐκείνων καὶ οὕτω μετὰ τὴν πρᾶξιν τοῦ δράματος ἐν τῷ παρόντι μυχαίτατα συγκινεῖ τοὺς θεατὰς συμπάσχοντας μετ' ἐκείνων καὶ οὕτω λανθάνοντας συμπαρομαρτοῦντας εἰς τὸ μέσον αὐτῶν τῶν συμβάντων. — Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐς αἰεὶ αἱ κοινωνικαὶ πρᾶξεις, (περὶ ἃς ὡς τὰ πολλὰ τὸ δράμα τὰς ἐνδιατρίβει ἅτε δὴ προθέμενον ὡς εἴρηται ἢ ὑποθέσθαι ἢ ἐπανορθώσασθαι τὰ κακῶς ἔχοντα ἢ ταύτας μέγιστα καὶ ὑψηλὰ ὄντα ὑπερόρια καταστήσαι πρὸς ζήλωσιν καὶ μίμησιν) οὐκ εἰσιν ἀναγκαίως συνάδουσαι τῇ νομιμοφροσύνῃ τῇ ὑπὸ τοῦ λόγου ἀποθωσκοῦσῃ ἐφ' ᾗ καὶ ἐπαινέτῃ καὶ ζηλωτῇ συμβαλλομένη εἰς τὴν καθόλου ἐθνικὴν εὐδαιμονίαν, ἀλλ' ἔσθ' ὅτε ταύτης παρεκτρεπόμεναι ὅθεν καὶ μεμπταὶ καὶ οὐ ζηλωταί, διὰ ταῦτα τὸ δράμα καίπερ ἐν στέλεχος ἀποτελοῦν διακλαδίζεται εἰς δύο διεγνωσμένους κλῶνας, τὴν τραγωδίαν καὶ τὴν κωμωδίαν. Ἡ ἀντίθεσις τῆς τραγωδίας τῇ κωμωδίᾳ ἀνέθορε ἅμα τῇ τοῦ δράματος γενέσει· διότι πρὸς τῷ καλῷ καὶ τῷ μεγαλοπρεπεῖ ἀνάγκη ἦν παρατεθῆναι καὶ τὸ αἰσχρὸν καὶ τὸ ταπεινὸν ἵνα σαφέστερον ἢ οὐσία τοῦ κάλλους δηλωθῇ. Καὶ καθ' ἑαυτὰ μὲν τό τε αἰσχρὸν καὶ τὸ φαῦλον οὐκ ἐστὶ δὴ ποιήσεως ἐντρυφήμα· ἐφ' ὅσον μὴν συλλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ τοῦ ὑπὸ τῆς ιδέας τοῦ καλοῦ ἔνθου ὄντος μετακινεῖται εἰς τὴν ἐπικράτειαν τοῦ καλοῦ γινόμενον οὕτω ἀρμόδιον εἰς ποιητικὴν ἐκφάνειν. Ἡ κωμωδία ἀντλήσασα ἐκπαλαί ἀφθονον ὕλην ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου μᾶλλον ἐν τῇ πραγματικότητι ἐνδιατρίβει. Οὐ μὴν ἀλλὰ ὑψηλὸν τὸν ἠθικὸν αὐτῆς σκοπὸν κεκτημένη, τὸ γὰρ ἀνωτέρω εἰρημένον μοι εἶθος τοῦ δράματος «ἀνορθώσασθαι τὰ κακῶς ἔχοντα» μάλιστα τῇ κωμωδίᾳ δὴ ἀρμόττει, ἄριστα τοῦτο ἀπερ-

γαζομένη διὰ τῆς ἐλεεινῆς παρκοτῆσεως τῶν αἰσχροῶν καὶ φαύλων, ὅντως μεγάλως ἠθικὰς ἐντυπώσεις ἐναποτυπούντων τοῖς θεαταῖς, καὶ εἰ μὴ τὴν τῶν ἐναντίων αἵρεσιν (τοῦ ἀγαθοῦ δὴ) τυγχάνουσῃ, ἀλλὰ μὴ ἀκούσῃ αὐτοὺς γε εἰς αὐτοσυνειδησίαν. Ἡ τραγωδία τούναντίον ἐστὶν μίμησις μεγάλων καὶ σπουδαίων πράξεων ἀποσκοποῦσάν τὴν τῶν ἀκρατῶν διάθεσιν εἰς εὐγενῆ συναισθήματα ὡσπερ καὶ ὁ Σταγυρίτης ὠρίσαστο ταύτην. «Ἔστιν οὖν τραγωδία μίμησις πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος ἐχούσης», κεκτημένη οὕτω καὶ αὕτη διπαιδαγωγικὴν ἀξίαν ἀλλ' ἥττονα τῆς κωμωδίας, ἀναλογουσα οἷον τῷ ἐπιδεικτικῷ εἶδει τῆς Ῥητορικῆς, τῆς κωμωδίας μᾶλλον πρὸς τὸ συμβουλευτικὸν ἐγγιζούσης.

Γενικὸν συμπέρασμα. — Ὁ λόγος ἐστὶν κυρίως ἐκφρασις τῆς ἀνθρωπείας ψυχῆς ἐκυτὴν συνειδυίας ὅποια ἐστὶ. Ἀρα οὐα ἡ ψυχὴν ποίος καὶ ὁ λόγος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν αὐτῇ ἐνίοτε ἐνεργεῖ καὶ ἡ δημιουργικὴ εἰς ὡς οἷον τι κατάληψιν τοῦ ἰδανικοῦ, ἔπεται ὅτι καὶ ὁ λόγος διττός ἐστι, πεζογραφία (= ἡρεμὸς ἐκφρασις τῶν γνωσέων τοῦ ἑγὼ τῶν οὐκ ἐκ τῆς δημιουργικῆς πηγαζουσῶν) καὶ ποίησις (= ὁρμητικὴ ἐκφρασις τῶν φαινομένων τῆς ψυχῆς τῶν μᾶλλον ἐκ τῆς δημιουργικῆς πηγαζόντων). Ψυχολογικῶς δὲ ἐξεταζόμενός ἐστιν ἡ ὑποκειμενικὸς ἢ ἀντικειμενικὸς ἢ περ ἀνάγονται ἢ ἱστοριογραφία (ἀντικειμ. πεζόν), τὸ ἔπος (ἀντικειμ. ποιητικόν), ἡ φιλοσοφία (ὑποκειμ. πεζόν), καὶ ἡ Λυρική ποίησις (ὑποκειμ. ποιητικόν). Ἡ δὲ ῥητορεία καὶ τὸ δράμα μετέχουσιν ἀμφοτέρων ἅτε τὴν ὕλην αὐτῶν λαμβάνουσαι καὶ ἐκ τοῦ πραγματικοῦ κόσμου ἀλλὰ δικαιούμεναι ἅμα συναρτῆσαι αὐτὴν τῷ ἄλατι τῆς δοκῆσεως αὐτῶν, ἐν νῷ ἔχουσαι ἀνορθώσασθαι τὰ κακῶς ἔχοντα. Τεχνικῶς δ' ἐξεταζόμενα ἐκάτερα τὰ εἶδη τοῦ λόγου, εὐρίσκονται ἢ μὲν ποίησις οὐσιωδῶς τέχνη καλὴ, οὐχὶ μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτῆς εἶτα ὅμως ἀποβῆναι τοιαύτη δύναται ἄν ὡς ὁρῶμεν αὐτὴν (Ῥητορικὴ (τέχνη), Γραμματικὴ (τέχνη)).

ΘΕΟΦΑΝΗΣ Ν. ΚΟΝΤΗΣ.

Ἡπειρώτης.

ΔΙΠΛΟΓΡΑΦΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΑ.

Ἐτύγχανον ποτὲ βαρύνει τὸν σταυρὸν τοῦ θεσιθῆρα φέρων· ὑπὲρ ποτε καὶ ἄλλοτε ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἡ ψυχὴ μου ἦτο πλήρης πικρίας, καὶ ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἀποτυχῶν ἐντελῶς εἶχον ἀπογοητευθῇ καὶ τὴν ζωὴν μου βαρυνθεὶς ἤθελον ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ νὰ ζητήσω βάλαμον τῶν δεινῶν μου· καὶ τῷ ὄντι λαμπρὸν τὸ φιλοσοφεῖν εἰς τοιαύτας περιστάσεις φάρμακον, διότι μόλις εἰς τὰς διαδολώδεις αὐτοῦ ὁδοὺς νὰ διευσδύσω ἡθελῃσα,

μόλις τὸ αἰώνιον τῆς ὑπάρξεώς μας αἰνιγμα ἀντικρίσας . . .
καὶ ἀπεκοιμήθην.

Ὁ πεινασμένος ὄνειρεύεται κολοῦρες καὶ ὁ διψασμένος βρύτες,
λέγει ἡ παροιμία, ἀλλὰ λησμονεῖ νὰ προσθήσῃ ὅτι καὶ ὁ δι-
θέσιμος ὑπάλληλος ὄνειρεύεται θέσεις εἰς τραπέζας καὶ ὑπουρ-
γεῖα, ἴσως, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ παροιμιαστοῦ ὑπῆρχον
μόνον πεινῶντες καὶ διψῶντες, ἐνῶ σήμερον «οὐκ' ἐπ' ἄρτῳ
μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος». οὕτω λοιπὸν καὶ ἐγὼ κατὰ τὴν νύκτα
ἐκείνην δὲν ἐπρόβλεπα νὰ κλείσω τὰ βλέφαρά καὶ θεῖός μοι
ἐγγίγνεται ὄνειρος. Ἦθελον, λέγει, νὰ κατεῖχον ἰδιαιτέρην
τινα γλῶσσαν μὴ ἀνθρωπίνην, ὅπως δυνηθῶ πᾶν ὅ,τι ἐν τῷ
ὄνειρῳ ἐκείνῳ εἶδον νὰ περιγράψω, διότι εἶνα: πράγματα, ἃ
ὀφθαλμοὶ οὐκ εἶδε καὶ ῥάτι οὐχ εῴρακεν.

Ἐν πρώτοις μοὶ ἐφάνη ὅτι εὐρισκόμην ἐντὸς προβαλάμου
πολυτελεστάτου τινοῦ καὶ ἀχανοῦς κτιρίου, πέριξ δ' ἐμοῦ ἐκά-
θητο πλήθος ἀναμενόντων ὅπως καὶ ἐγὼ δὲν εἶχε παρῆλθαι
πολὺς χρόνος καὶ βλέπω νὰ μὲ καλῇ ὑπερέτης μὲ οἰκιστολὴν,
ἐπὶ τοῦ περιλαίμιου τῆς ὁποίας διεκρίνετο μὲ ἀκαστράπτοντα
χρυσὰ γράμματα τὸ ὄνομα τοῦ Ἰερωδῆ. Συγχρότητα συμβαίνει
νὰ βλέπῃ τις ἐν ὄνειρῳ τὰ παραδοξότατα καὶ ὅλως διόλου
ἀλλόκοτα πράγματα καὶ ἐν τοσούτῳ νὰ θεωρῇ αὐτὰ ὡς τὰ ἀ-
πλοῦστατα. Τὸ αὐτὸ καὶ εἰς ἐμὲ συνέβη· οἰδόμην δηλαδὴ περι-
εργον μοὶ ἐφάνη τὸ ὅτι εὐρισκόμην ἐν τοῖς γραφείοις τοῦ οὐ-
ρανοῦ. Φυσικώτατα λοιπὸν ἠκολούθησα τὴν καλέσαντά με ὑ-
πάλληλον, ὅστις μὲ ὡδήγησε παρὰ τῷ Γενικῷ Διευθυντῇ·
αὐτὸς ἦτο μικρόν τι καὶ φαλακρὸν γεροντίδιον μὲ καλοκἀγαθὸν
τὸ ὕψος, πρὸς στιγμὴν δ' ἐνόμισα ὅτι ἦτο ὁ ἀπόστολος Παῦλος,
ἀλλὰ πάραυτα ἐπέσθην ὅτι ἠπατώμην, διότι μοὶ ὠμίλησεν
εἰς καθρωτάτην Ἑλληνικὴν γλῶσσαν, χωρὶς οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον
νὰ ὑπολανθάνῃ ἡ Συριακὴ προφορά.

— Ἡ αἰτησίς σου, μοὶ εἶπε βραδέως, ἐπέτυχε, διωρίσθης
γρᾶμματεὺς καὶ σοὶ εὐχόμαι, παιδί μου, καλὴν πρόσοδον.

— Εἰς ποῖον τμήμα, Κύριε Διευθυντά;

— Ἀκριβῶς εἰς τὸ τμήμα τοῦ πλανήτου σου.

— Εὐχαριστῶ πολὺ, Κύριε Διευθυντά· ἀλλὰ σὰς παρακαλῶ
πολύ, . . . θὰ μὲ ὡδηγήσητε, ἐλπίζω, νὰ μελετήσω ὡπωςδύναται
τὸ σύστημα τῶν βιβλίων σας.

— Καλέ, τί νὰ μελετήσης, ἐνῶ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀρχίσῃς
ἀμέσως ἀπὸ σήμερον! τί συστήματα μοὶ λέγεις καὶ ἱστορίας·
ὅπως εἰς ὅλα τὰ γραφεῖα τὸ ἴδιο ἔχομεν καὶ ἐδῶ· ἰδοὺ· θὰ κρα-
τῇς τρία βιβλία, τὸ Πρόχειρον, τὸ Ἡμερολόγιον καὶ τὸ Καθο-
λικόν, πᾶρ ῥα καὶ θὰ ὡδηγηθῇς· ἀκριβῶς σήμερον πρέπει νὰ
καταχωρίσῃς κἄμποσα ἄρθρα, ἵνα μὴ ἐπισωρευθῇ πολλὴ ἐργα-
σία, ὅπερ θὰ εἶνε τὸ χειρότερον σύστημα. . .

Δεν εἶχε τελειώσει ἀκόμη λέγων καὶ ὑπάλληλός τις εἰσέρ-
χεται παρουσιάζων δέσμην σημειώσεων, ἃς ὁ διευθυντὴς λαβὼν
μοὶ ἐγχειρίζει.

— Α propos λάβε ταῦτα, θὰ τὰ ἀντιγράψῃς εἰς τὸ Πρό-
χειρον καὶ εἶτα θὰ μεταφέρῃς τὰ ἄρθρα εἰς τὸ Ἡμερολόγιον.

Συγκεκριμένως πως ἐνθυμούμαι ὅτι εὐρέθην εἶτα μόνος ἐντὸς
θωμάτιου πρὸ ἐκτεταμένου γραφείου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εὐρίσκοντο

φοβεροὶ σωροὶ σημειώσεων καὶ κολοσιαῖα κατὰστίχα. Μὴ ἐφάιν-
ετο ὅτι ἤμην παλαιὸς ἐντὸς τοῦ γραφείου ἐκείνου, ὅτι ἤμην ἐν
πλήρει γνῶσει ὅλου αὐτοῦ τοῦ οργανισμοῦ καὶ ὅτι ἠδυσκόμην
εἰς σύνθεσις ἔργον μου. Ἐλαβὼν δέσμην σημειώσεων καὶ ἀνοίξας
τὸ Πρόχειρόν μου ἤρχισα νὰ ἐργάζωμαι. Ἀφοῦ ἀντέγραψα ἐν
αὐτῷ ἐν καταπληκτικῇ καὶ ἐν δειροῖς μόνον καταληπτικῇ τα-
χύτητι τὰ περιεχόμενα ὅλων ἐκείνων τῶν σημειώσεων, ἤνοιξα
μετὰ ταῦτα τὸ Ἡμερολόγιον. Ἀλλ' ἐδῶ τὰ εὔρον σκοῦρα, διότι
ἔπρεπε νὰ ἐγγράψω ἐν αὐτῷ διπλογραφικῶς τὰ ἐν τῷ Προ-
χείρῳ ἐκ τῶν σημειώσεων ἀντιγραφέντα· ἐπὶ παραδείγματι τὴν
ὑπὸ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην

Τῇ 1 Δεβρίου ὥρα 7 Μ. Μ. ὅν 100 μύριαν 2ου λεπτοῦ
ὡς ἐξῆς σημειώσιν:

«Ἐτάφη ὁ Πέτρος Ἰωάννου ἀποθανὼν ἐκ χολέρας».

Ἐπρεπε νὰ μεταφέρω εἰς τὸ Ἡμερολόγιον ὑπὸ διπλογραφικὴν
τύπον· ἀλλ' ἐγὼ ἐγνώριζον ὅτι, ὅπως διατυπωθῇ ἄρθρον τι ἐν
τῷ βιβλίῳ τούτῳ, δεόν νὰ ὑπάρχωσι δύο πρόσωπα, δύο λογαρι-
ασμοί, ὁ λαμβάνων καὶ ὁ δίδων, ἦτοι ὁ χρεώστης καὶ ὁ πι-
στωτής, ὅθεν εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι περιεπλάκην ὀλίγον ζητῶν
ἐν τῇ ἀνωτέρῳ σημείωσει τοὺς δύο τούτους λογαριασμούς· φο-
βούμενος δὲ νὰ συμβουλευθῶ τὴν Διευθυντὴν μου ἠβέλησα μό-
νος νὰ λύσω τὸ πρόβλημα τοῦτο.

Ἐσκέφθην λοιπὸν ὅτι ὁ θάνατος τοῦ προσώπου τούτου ἦτο
ἐξόφλησις τοῦ λογαριασμοῦ αὐτοῦ, τὴν ὁποῖον παρατηρήσας
εὔρον πράγματι ὀφειλόντα ἀκριβῶς, ὅτι διὰ τοῦ θανάτου ἀπέδωκεν
εἰς τὴν Γῆν, ὅθεν διετύπωσα τὴν σημείωσιν ταύτην εἰς τὸ Ἡ-
μερολόγιον ὡς ἐξῆς:

Γῆ εἰς Πέτρον Ἰωάννου Κλ. Κ.

Ἀξία συστατικῶν

Ἀνοίξας δὲ τὸ Καθολικὸν εἰσέβλεψα τὴν μερίδα τῆς Γῆς
μὲ Κλ. Κ καὶ μὲ τὸ ἴδιον ποσὸν ἐπίστωτα τὴν τοῦ Πέ-
τρον Ἰωάννου πρὸς ἐξόφλησιν ταύτης, διότι πράγματι ὁ μὲν
ἐλαβε τὸ ἄνω ποσὸν, ἄρα τὸ χρεωστεῖ, ὁ δὲ ἀπέδωκεν
αὐτὸ, ἄρα τὸ ἀπαιτεῖ. Νομίζω ἤδη οὐχ ἅπω σκοποῦ νὰ
ἐξέθετον ἐνταῦθα τὰ διάφορα ἄρθρα, ἅτινα ἐν τῇ δευτέρᾳ
ταύτῃ μερίδι ὁ προκατόχος μοι εἶχεν ἐγγράψει, ἀρκετὰ
ἴσως περιεργοὶ θὰ ἦσαν αἱ λεπτομέρειαι αὐτῶν, ἀλλὰ τού-
του μὴ ὄντος δυνατοῦ παρακαλῶ τὴν καλὴν ἀναγνώστριαν
ν' ἀρκεσθῇ εἰς τὰς περιλήψεις, τῶν σημειῶν ἄλλως ὁφθαλ-
μῶν τῆς ὁποίας τὸ ἀδύνατον τοῦτο παρουσιάζοντων μοι.

Ἐν πρώτοις ἐν τῷ χρεωλογικῷ.

Δοῦναι

Εἰς Γονεῖς	Κλ.	α
» Φυτικὸν Βασίλειον	»	β
» Ὁρυκτολογικόν	»	γ
» Ζωολογικόν	»	δ
» Ἀτμόσφαιραν	»	ε
» Διαφόρους	»	ζ
ἄθροισμα		Π.

Ἐν δὲ τῷ Πιστολογικῷ.

Λαβεῖν

Ἀπὸ Ἀτμόσφαιραν	Κλ.	η
» Κουρεῖον	»	θ
» Διαφόρους	»	ι
Ἄθροισμα		Λ

Καταχωρίσας δὲ ἤδη τὸ ἄνωτέ-
ρω ἄρθρον ὡς ἐξῆς:

Ἀπὸ Γῆν πρ. ἐξόφλησιν Κλ. Κ

Εὔρον ἄθροισμα ἀκριβῶς τὸ ὑπὸ
τὸ Δοῦναί ποσόν

Ἐξ αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς μερίδος ἐνόησα τὸ μαθημα-
τικὸν καὶ ἀπόλυτον τῆς ἀκριβείας, ἣτις ὑφίσταται ἐν τοῖς
οὐρανίοις γραφαῖς, διότι οὐδὲν ἀληθῶς ἀπόλυται ἐν τῷ σύμ-
παντι καὶ πάντα ὅσα γίνονται ἔντε τῇ γῇ καὶ τῷ οὐ-
ρανῷ οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ἄρθρα διπλογραφικά, οὐδέποτε δὲ
οὐδ' ἐπ' ἐλαχιστημῶριον τὸ αἰῶνιον ἰσοζύγιον σφάλλεται. Τρώ-
γει κανεῖς, ἐκάστη βουκίᾳ εἶναι ἐν ἄρθρον μὲ δύο λογαρ-
γισμούς, τὸν Χρεώστην καὶ τὸν Πιστωτὴν.

Ἀλλὰ μὴ νομίσωμεν ὅτι ἐν τῷ ὕλικῷ μόνον κόσμῳ ὑ-
φίστανται οἱ νόμοι τῆς διπλογραφίας, διότι καὶ ἐν τῷ πνευ-
ματικῷ, ἐὰν καλῶς τις ἐξετάσῃ θὰ ἴδῃ τὰ αὐτὰ. Συλ-
λαμβάνει τις ἐπὶ παραδείγματι τρυφερόν τι αἶσθημα. τὸ
αἰσθηματικὸν δηλαδὴ μέρος τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ αὐ-
ξάνει καθ' ὥρισμένην τινα ποσότητα, ἀλλ' ἂν ἐτέρου ἀκρι-
βῶς τὸ ἴδιον ποσὸν ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ κριτικοῦ, θὰ
εἶναι δηλαδὴ πάντοτε ἡ κρίσις κατ' ἀντίστροφον λόγον ἀνά-
λογος πρὸς τὸ αἶσθημα· τί λοιπὸν ἄλλο δύναται τις νὰ ὀνομά-
σῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἢ ἄρθρον διπλογραφικόν;

Ταῦτα καθ' ὕπνον διαλογιζόμενος, σιγὰ σιγὰ ἀφυπνίσθη, εἰς
τὸ γλυκὺ μεταίχιμιον τὸ μεταξὺ ὕπνου καὶ ἐγρηγόρευσης ἡρε-
σκόμην νὰ βεμβάζω ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ εἰς πλεῖστα τοιαῦτα
νὰ ἐφαρμόζω τὴν διπλογραφίαν, ὅταν ἔξαφνα μοὶ ἐπῆλθε καὶ
ὁ ἀκόλοθος τύπος:

Ῥεμβασμοὶ καὶ Ὀνειρα εἰς Βαλάντιον

Μετρ. εἰς διαφοροὺς δόσεις P.

διότι χρεουμένων τῶν πρώτων ἐπιστοῦτο δυστυχῶς πάντοτε
τὸ βαλάντιον, ὅσῳ δηλαδὴ ἐρέμβαζον καὶ ὀνειρώττον, το-
σοῦτ' ἐξημιούμην ὕλικῳ· σκληρὰ τῷ ὄντι ἡ ἀναλογία αἰ-
τη· νὰ μὴ δύναται τις νὰ φιλοσοφῇ ἐπὶ ποινῇ ὕλικῆς ζη-
μίας· δυσάρεστος σχέσις τῆς ὕλης πρὸς τὸ πνεῦμα.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΠΑΡ' ΗΜΙΝ. — Ἐκδόρμη τῆς Γαλλικῆς·
Κωμῳδίας. — ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἐν τῇ προτέρᾳ ἡμῶν Ἐπιθεωρήσει ἀνεγράψαμεν
ὅτι ἐν Ἀθήναις ἐδιδάχθη νέον ἔργον, ποιηθὲν ὑπὸ
Ι. Καλοσύπην καὶ ἐπιγραφόμενον. Ὁ Προμη-
θεύς ἐν Ὀλύμπῳ. Ἐπανερχόμεθα ἐπὶ τοῦ δρά-
ματος τοῦ κ. Καλοσύπην, διότι ἐλάβομεν ἐξ Ἀθη-
νῶν δύο διατριβὰς περὶ αὐτοῦ, ὧν ἡ μὲν ἐδημο-
σιεύθη ἐν περιοδικῷ συγγράμματι ἐν Πειραιεὶ ἐκδι-
δομένῳ, Σ τ α δ ί ω δὲ ἐπιγραφόμενῳ, ἡ δὲ ἐν τῷ
ῤύλλῳ τῆς 12 αὐγούστου τῆς ἀθηναϊκῆς «Νέας Ἐ-
φημερίδος». Ἐκ τούτων ἡ μὲν φέρει ὑπογραφὴν Ἐ-
παμ. Π. Πολιτάκη, ἡ δὲ Ν. Παπαλεξανδρῆ, ἀμφό-
τεροι δὲ ὑπεραπολογοῦνται τοῦ δράματος τοῦ κ.
Καλοσύπην, δυσμενῶς κριθέντος ἐν ταῖς ἐφημερίδιν.
Εἶνε λυπηρὸν ὅτι ἡ κριτικὴ τοῦ θεάτρου, γιγνομένη
πολλάκις ὑπὸ νεανιῶν στερουμένων τῶν ἀπαιτουμέ-
νων φιλολογικῶν γνώσεων, τῆς δραματικῆς ποιή-
σεως κλάδου οὔσης τῆς φιλολογίας καὶ ἐπομένως καὶ
τῆς περὶ αὐτῆς κριτικῆς, καὶ μηδεμίαν ἰδέαν ἐχόν-
των τῆς ὑποκριτικῆς τέχνης, οὐ μόνον νὰ καθοδη-
γήσῃ τοὺς ποιητὰς, τοὺς ὑποκριτὰς καὶ τοὺς θεα-
τὰς ἀνίκανος ἀποβαίνει, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβὴς καθί-
σταται καὶ πολλάκις εἰς σφάλματα μέγιστα περιπί-
πτει. Οὕτω κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, διδασκομένης
ἐν Ἀθήναις τῆς ἀθανάτου *Adrienne Lecouvreur*
τῶν *Scribe* καὶ *Legouvé* ἐγράφη καὶ ἐπανελήφθη ὅτι
τὴν διάσημον ὑποκρίτριάνα *Adrienne Lecouvreur*
συνώδευεν ὁ Μολιέρος, ἐν ᾧ οὗτος ἀνεπαύετο εἰς τὰς
αἰωνίους μονάς, συγχεομένου τοῦ Μολιέρου πρὸς
τὸν Βολταῖρον, ὅστις ἐγένετο ἔνθερμος φίλος καὶ ἐγ-
κωμιστὴς τῆς διαθήμης καλλιτέχνης. Προκειμέ-
νου δὲ περὶ τῆς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διδασκείας
Σ α π φ ο ὕς τοῦ κ. Καλαποθάκη, ἔψεξε τις τὸν
ποιητὴν ὅτι τὴν λεσβίαν ποιήτριάνα οὐχὶ ἑταίραν,
ἀλλ' ἀγνὴν ἐπαρουσίασεν, ἀγνοῶν ὅτι ἡ ἐπικρατε-
στέρα γνώμη εἶνε ὅτι αὕτη ἐγένετο ἀγνή. Ἀλλὰ καὶ
τοσαύτη σύγχυσις ἰδίᾳ ἐν τοῖς τεχνικοῖς ὅροις κρα-
τεῖ, ὥστε πολλάκις, λαμβάνων τις αὐτοὺς ἐν τῇ
πραγματικῇ αὐτῶν σημασίᾳ, ἀντιθέσκοντα τὸν γρά-
φοντα εὐρίσκει καὶ πλεῖστα ἄλλα. Τοῦτο ἀποδείκνυ-
σιν ὅτι ἡ κριτικὴ τοῦ θεάτρου παρ' ἡμῖν εἶνε ὄλως
παρημελημένη, ἐφ' ᾧ καὶ κάλλιον δύναται τις νὰ
μανθάνῃ τὰ ἐν Παρίσι τοῖς ἀναβιβαζόμενα ἐπὶ τῆς
σκηνῆς νέα ἔργα ἢ τὰ ἐν Ἀθήναις, σπανίως δὲ ἀνα-
γινώσκει πραγματικὰ κρίσιν. Ἐνθυμούμεθα, ὅτι διδα-
σθεὶς τῆς Φ α ὕ σ τ ης τοῦ κρατίστου τῶν νεω-
τέρων ἡμῶν δραματικῶν κ. Δ. Βερναρδάκη, ἐπὶ πολ-
λὰς ἡμέρας ἐγκώμια εἰς γενικότητος περιστρεφόμε-
να ἀνεγινώσκομεν, οὐδαμῶς δὲ ἡδυνάμεθα νὰ
σχηματίσωμεν σαφεῖς ἰδέας περὶ τοῦ ἔργου. Καίτοι δὲ
ἐν τῇ λαμπρᾷ αὐτοῦ τραγωδίᾳ ὁ κ. Βερναρδάκης
πολλὰ ἐβούλιασε τῷ *Ρακίνα*, δὲν ἐγένετο ἡ προσή-
κουσα ἀντιπαραβολὴ τῆς Φ α ὕ σ τ ης πρὸς τὴν
Φ α ἰ δ ρ α ν τοῦ *Ρακίνα* καὶ πρὸς τὸν *Ἰ π π ό -*
λ υ τ ο ν τοῦ *Εὐρύπιδου*, παθὼν τούτων τῶν τρα-